

Sag T-17/99

KE KELIT Kunststoffwerk GmbH mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Konkurrence — kartel — fjernvarmerør — EF-traktatens artikel 85 (nu artikel 81 EF) — bøde — ligebehandling — retningslinjer for beregningen af bøder — forbud mod tilbagevirkende gyldighed«

Rettens dom (Fjerde Afdeling) af 20. marts 2002 II-1650

Sammendrag af dom

1. *Konkurrence — karteller — en virksomheds ansvar — ansvar for andre virksomheders handlinger i forbindelse med den samme overtrædelse — lovligt — kriterier (EF-traktaten, art. 85, stk. 1 (nu art. 81, stk. 1, EF))*

2. *Konkurrence — karteller — en virksomheds ansvar — betydningen af, at der foreligger et økonomisk afhængighedsforhold mellem virksomhederne, der deltager i kartellet — ingen betydning*
(EF-traktaten, art. 85, stk. 1 (nu art. 81, stk. 1, EF))
3. *Konkurrence — karteller — aftaler mellem virksomheder — deltagelse angiveligt sket under tvang — ingen undskyldende omstændighed for en virksomhed, der ikke har gjort brug af muligheden for at underrette de kompetente myndigheder*
(EF-traktaten, art. 85, stk. 1 (nu art. 81, stk. 1, EF; Rådets forordning nr. 17, art. 3))
4. *Konkurrence — karteller — aftaler mellem virksomheder — påvirkning af handelen mellem medlemsstater — samlet vurdering og ikke for hver af deltagerne*
(EF-traktaten, art. 85, stk. 1 (nu art. 81, stk. 1, EF))
5. *Konkurrence — administrativ procedure — meddelelse af klagepunkter — nødvendigt indhold*
(Rådets forordning nr. 17, art. 19, stk. 1; Kommissionens forordning nr. 99/63, art. 4)
6. *Konkurrence — bøder — vurdering ud fra virksomhedens individuelle adfærd — betydningen af, at en anden erhvervsdrivende ikke pålagt nogen sanktion — ingen betydning*
(Rådets forordning nr. 17, art. 15, stk. 2)

1. En virksomhed, der har deltaget i en mangeartet overtrædelse af konkurrencereglerne ved egne handlinger, der falder ind under begreberne aftaler og samordnet praksis med konkurrencebegrænsende formål i traktatens artikel 85, stk. 1's forstand (nu artikel 81, stk. 1, EF), og som har haft til formål at bidrage til gennemførelsen af overtrædelsen i dens helhed, kan for så vidt angår hele det tidsrum, hvor virksomheden har deltaget i den, også være ansvarlig for de handlinger, som andre virksomheder har foretaget som led i den samme overtrædelse, når der er ført bevis for, at den pågældende virksomhed er bekendt med de øvrige deltageres ulovlige adfærd eller med rimelighed kan forudse denne, og at

den er indstillet på at løbe den dermed forbundne risiko.

(jf. præmis 38)

2. Selv om det økonomiske afhængighedsforhold mellem deltagerne i et kartel kan begrænse deres muligheder for at tage et initiativ og for at træffe selvstændige beslutninger, er et sådant afhængighedsforhold dog ikke til hin-

der for, at de frit kan bestemme, om de vil samtykke i den foreslåede aftale.

(jf. præmis 48)

3. En virksomhed, der sammen med andre virksomheder deltager i konkurrencebegrænsende aktiviteter, kan ikke påberåbe sig, at den deltager heri under pres fra de andre deltagere, når den kan underrette de kompetente myndigheder om det pres, den er udsat for, eller indgive en klage til Kommissionen i henhold til artikel 3 i forordning nr. 17 i stedet for at deltage i de pågældende aktiviteter.

(jf. præmis 50)

4. Såfremt Kommissionen har ført tilstrækkeligt bevis for, at den overtrædelse af bestemmelserne i traktatens artikel 85, stk. 1 (nu artikel 81, stk. 1, EF), som en virksomhed deltog i, kunne påvirke handelen mellem medlemsstaterne, er det ikke nødvendigt for Kommissionen at godtgøre, at denne virksomheds individuelle deltagelse har påvirket samhandelen mellem medlemsstater.

(jf. præmis 58)

5. Meddelelsen af klagepunkter skal være formuleret i vendinger, der, selv om de er kortfattede, er tilstrækkeligt klare til, at parterne reelt kan forstå, hvilken adfærd Kommissionen lægger dem til last. Kun såfremt dette er tilfældet, har meddelelsen af klagepunkter opfyldt sin rolle i henhold til fællesskabsreglerne, nemlig at give virksomhederne og sammenslutninger af virksomheder alle de oplysninger, der er nødvendige, for at de kan forsvare sig effektivt, før Kommissionen vedtager en endelig beslutning.

(jf. præmis 64)

6. Såfremt en virksomhed har handlet i strid med traktatens artikel 85, stk. 1 (nu artikel 81, stk. 1, EF), kan den ikke undgå enhver sanktion med den begrundelse, at andre erhvervsdrivende ikke er blevet pålagt en bøde, såfremt Fællesskabets retsinstanser ikke skal tage stilling til forholdene for disse erhvervsdrivende.

(jf. præmis 101)